

Onderwerp

Uitvoeringsbesluit Slimme Centrale te Delft

Bestuurlijke samenvatting van het voorstel

Door in te stemmen met het Uitvoeringsbesluit Slimme Centrale gaan Provinciale Staten akkoord met het bouwen van een nieuwe bediencentrale te Delft. Deze Slimme Centrale vervangt twee van huidige bediencentrales in Leidschendam en Leiden, en biedt ruimte aan de Incident Coördinatie-desk (IC-desk) en het Ontwikkel-, Test- en Opleidingscentrum (OTO) die nu in Gouda zijn gehuisvest.

Vanuit dit gebouw worden de provinciale verkeersstromen over weg en water veilig en vlot bediend en storingen en incidenten afgehandeld. Ook kunnen we in de Slimme Centrale nieuwe systemen ontwikkelen en testen én objectbedienaren trainen. In dit gebouw komen weg- en watermanagement bij elkaar. Na het doorlopen van de procedure van een uitgebreide omgevingsvergunning begint de aanbesteding en wordt het gebouw naar verwachting eind 2024 - begin 2025 opgeleverd. Het nieuwe gebouw is energieneutraal en duurzaam. De nieuwe centrale en de bijhorende techniek (hard- en software) worden in nauw overleg met medewerkers gerealiseerd en zorgen voor een eindresultaat dat professioneel en prettig werken mogelijk maakt.

Met de nieuwe bediencentrale, die integraal en vanuit de klant wordt ontworpen en beheerd en waar ook (letterlijk) ruimte is voor ontwikkelingen voor en met derden, wordt mede invulling gegeven aan de doelen vanuit de "Versterkingsaanpak Beheer en Onderhoud Beweegbare Kunstwerken". Deze versterkingsaanpak zorgt ervoor dat de regie op het beheer en onderhoud van beweegbare bruggen scherper en alerter georganiseerd wordt.

1. Leeswijzer

In dit voorstel wordt u meegenomen in de personele, financiële en de juridische aspecten die ten grondslag liggen van het Uitvoeringsbesluit Slimme Centrale. Vervolgens vertellen wij u meer over het proces, procedure en het ontwerpbesluit met betrekking tot het Uitvoeringsbesluit.

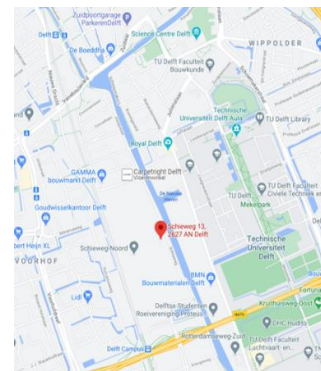
2. Inhoud

2.1 Maatschappelijke taak en opgave

Een beter bereikbaar Zuid-Holland zorgt ervoor dat we efficiënt, veilig en duurzaam van A naar B kunnen reizen of je nu gebruik maakt van de weg, het water, het openbaar vervoer of de fiets. Tegelijkertijd wordt het ook steeds drukker in Zuid-Holland. We moeten de capaciteit van het huidige mobiliteitsnetwerk dus zo goed mogelijk benutten door onder andere gebruik te maken van afstandsbediening en slim verkeers-, scheepvaart- en incidentmanagement. De provincie begeleidt verkeersstromen over weg en water vanuit diverse bedienencentrales en de IC-desk. De ambitie van het dynamisch verkeersmanagement (DVM) binnen de provincie is om verkeersstromen over weg en water zo integraal mogelijk op elkaar af te stemmen. Naast een goede afstemming is met name de afhandeling van het ongepland niet beschikbaar zijn van onze wegen en vaarwegen (ongevallen, pechgevallen en storingen) van cruciaal belang. Door in deze situaties adequaat te handelen wordt veel verkeershinder voorkomen. Met name deze laatste taak en de objectbediening zijn (juridische) kerntaken van de provincie.

2.2 Voorgeschiedenis

In 2017 is eerst een uitgebreide analyse gemaakt t.a.v. de kantoorlocatie in Gouda en de twee bedienencentrales in Leiden en Leidschendam. Er is gekeken welke opgaven er t.a.v. deze panden bestonden en vervolgens is er een afweging gemaakt tussen de opties van verbouwing, nieuwbouw of het verhuizen naar een ander, bestaand pand en deze te verbouwen. Deze analyse resulteerde in het najaar van 2017 in de keuze voor de bouw van een nieuwe centrale. De zoektocht naar een geschikte locatie binnen het vaarwegennetwerk heeft in 2019 geleid tot de aankoop van een perceel aan de Schieweg 13 te Delft.

Afbeelding: locatie perceel

2.3 Projectresultaat

Gebouw

Dit project omvat de realisatie van een nieuw, permanent en duurzaam drie-laags multifunctioneel gebouw en bijbehorende techniek (hard- en software) waar onze medewerkers professioneel en prettig hun werk kunnen doen. De nieuwe centrale gaat de BC Leiden, BC Leidschendam, de IC-desk, het OTO in Gouda en een aantal van de flexibele werkplekken in Gouda vervangen. Het

samenvoegen van de verschillende functies in één gebouw bevordert de onderlinge samenwerking, afstemming en doorontwikkeling. De nieuw op te zetten “experience room” biedt de mogelijkheid om te laten zien waar het werk van de provincie als (vaar)wegbeheerder om draait en om de technologieën te demonstreren, (samen) te ontwikkelen en te testen, zonder dat het bedieningsproces wordt verstoord.

De huidige bedien centrales in Alphen aan den Rijn (Steekterpoort) en Gorinchem alsmede de sluiscomplexen blijven bestaan. De centrales in Delft en Alphen worden elkaars back-up in geval van storingen of calamiteiten.

Techniek

Het project de Slimme Centrale omvat de inrichting van het gebouw voor wat betreft hardware en de (door)ontwikkeling van software voor *alle* bedien centrales, IC-desk, het OTO en de experience room. De ontwikkeling vindt plaats in samenwerking met bedienaren en technische adviseurs. De technische ontwikkelingen vragen ook meer fysieke ruimte; dit biedt de nieuwe centrale. De (technische) ontwikkelingen staan niet stil en wachten ook niet op de oplevering van de nieuwe centrale – er wordt continu ontwikkeld en verbeterd. Vanuit het nieuwe gebouw kan de verdere technische doorontwikkeling nog beter gefaciliteerd worden.

De nieuwe centrale sluit aan bij de Versterkingsaanpak Beweegbare Kunstwerken waarover u bent geïnformeerd in de brieven van 17 juli 2020 en 24 november 2020. In de brief van 2 maart 2021 bent u geïnformeerd over diverse verbeteringen in de techniek en werkwijze bij het bedienen en incidentmanagement.

2.4 Voorstel invulling duurzaamheidsambities

In onze brief van 16 april 2019 is toegezegd dat u geïnformeerd zou worden over de invulling van duurzaamheidskansen (budget € 1,8 mln.). De duurzaamheidskansen zijn vooruitlopend op het ontwerp verkend, zodat deze meegenomen kunnen worden in de ontwerpfase. Dit was ook van belang om inzichtelijk te kunnen maken in hoeverre de duurzaamheidsambities voor de nieuwe centrale aansluiten bij de visie vanuit de gemeente Delft voor Schieoevers.

De provincie hecht veel waarde aan Duurzaam Bouwen. Vandaar dat er al rekening was gehouden met het behalen van de ambities op het gebied energie en circulariteit. Het betreft bijvoorbeeld reeds een energieneutraal gebouw. Met het extra budget voor duurzaamheid kan invulling gegeven worden aan verdergaande duurzaamheidsambities.

Er zijn drie samenhangende duurzaamheidspakketten uitgewerkt met doelstellingen ten aanzien van verschillende duurzaamheidsthema's: circulair, gezondheid, klimaatadaptie, groen en energie. In bijlage 1 zijn deze pakketten nader beschreven en vergeleken met de Duurzaamheidsvisie van de gemeente Delft. In de voorstellen voor de aanvullende duurzaamheidsambities is getracht een zo goed mogelijke invulling te vinden die zowel aansluit bij de locatie als het perceel. Het ambitie- en duurzaamheidsniveau, en daarmee ook het investeringsniveau, loopt af van pakket 1 naar 3.

Pakket 1: Circulair en omgevingsbewust innovatie paviljoen (gehele duurzaamheidsbudget)

Dit pakket heeft de meest uitgebreide inspanning op alle duurzaamheidsambities. Belangrijk toevoeging in dit pakket ten opzichte van pakket 2 is de focus op hergebruik van materialen (60-70%). Dit betekent onder andere remontabele en toegankelijke verbindingen, circulaire geproduceerde materialen of producten, gebruik maken van een materiaalpaspoort en demontagebestek. Bij pakket 1 worden maatregelen getroffen op het gebied van:

groen	stimuleren ontspannen en recreëren, groene inrichting en natuur inclusief bouwen
klimaatadaptatie	maatregelen om water vast te houden en hittestress te reduceren
circulariteit	streven naar gebruik van circulaire materialen (te hergebruiken dan wel hergebruikte materialen) streven om de toekomstbestendigheid te vergroten
beleving in en om het gebouw	omwonenden en geïnteresseerden geven we via een expositie een inkijkje in ons primaire proces
energie	energieneutraal gebouw en gebouw gebonden energie opgewekt op het perceel

Pakket 2: Omgevingsbewust innovatie paviljoen (ca 60% budget)

Dit pakket heeft inspanning op de ambities van groen, sociaal, water en klimaatadaptatie en richt zich op het vergroten van de belevingswaarde en gebruikswaarde o.a. door flexibel en aanpasbaar bouwen zodat een eventuele functiewijziging in de toekomst eenvoudiger is.

Pakket 3: Innovatie paviljoen (ca 40% budget)

Dit pakket is het minst uitgebreid en richt zich op de basis waaronder sociale en groene investeringen zoals het gebruik van duurzame materialen voor het exterieur zoals hout, glas en groen. Omwonenden en geïnteresseerden geven we via een *eenvoudige* expositie een inkijkje in ons primaire proces.

Pakket 1 "circulair en omgevingsbewust innovatiepaviljoen" doet het meeste recht aan de ambities op de verschillende terreinen, omdat er dan ook budget beschikbaar is voor meer circulaire ambities. Daarnaast wordt ook meer invulling gegeven aan de voorbeeldfunctie van de provincie en de duurzaamheidsvisie van Delft voor het gebouw of op het perceel. Daarom stellen wij pakket 1 voor.

In alle pakketten zijn concrete maatregelen als voorbeeld opgenomen, bedoeld om een beeld te scheppen en kosten (ook van beheer en onderhoud) inzichtelijk te maken. De specifieke keuzes voor maatregelen worden in een latere fase gemaakt, om zo ruimte te laten voor alternatieven en innovatie. Maatregelen kunnen dan vervolgens gewogen worden op hun relatieve bijdrage aan de doelstellingen en life-cycle kosten. In verband met de kritische bedrijfsprocessen is minimaal TRL 7¹ wel een vereiste voor gebouw gebonden techniek.

¹ TRL7 product is getest en kan gedemonstreerd worden in een gebruikersomgeving om werking in een operationele omgeving te bewijzen. Dit levert nieuwe inzichten op voor de definitieve markttoepassing van deze innovatie, bij TRL9 is het product klaar

2.5 Formele bevoegdheid van Provinciale Staten: Uitvoeringsbesluit

Voor PZI-projecten waarin het provinciale belang het bedrag van € 10 mln. overschrijdt, dient conform artikel 2.2.1 van de Regeling Projecten Zuid-Holland, voorafgaand aan de realisatiefase een ontwerpbesluit aan u te worden voorgelegd. Ondanks dat het overgrote deel wordt gedekt uit B&O middelen wordt een uitvoeringsbesluit voorgelegd mede in verband met de voorgestelde invulling van de duurzaamheidsambities.

2.6 Financiën en dekking

In het kader van het project de Slimme Centrale is grond verworven en wordt een gebouw en techniek ontworpen en gerealiseerd. Het betreft grotendeels een vervangingsopgave. Dit geldt ook voor de te ontwikkelen en realiseren techniek (hard- en software). De benodigde middelen zijn gereserveerd in het PZI, programma 2.

Financieel overzicht

		Dekking	Onderverdeling
Budget oud	€ 11,5 mln.	€ 2,2 mln. investeringsmiddelen € 9,3 mln. B&O middelen	€ 7 mln. centrale € 4,5 mln. techniek
Duurzaamheid	€ 1,8 mln.	Investeringsmiddelen	
Actualisatie PvE	€ 1,5 mln.	Investeringsmiddelen	
Totaal nieuw budget	€ 14,8 mln.		

In april 2019 is u middels een brief de opbouw van het budget ter hoogte van € 11,5 mln voor Slimme Centrale geschetst (PZH- 2019- 688791430, 16 april 2019). Via het Kaderbesluit Infrastructuur 2020 zijn € 4,0 mln. investeringsmiddelen beschikbaar gesteld waarvan € 2,2 mln. voor de uitbreiding van functionaliteiten en € 1,8 mln. voor aanvullende duurzaamheidsambities.

Actualisatie programma van eisen

Er is in kaart gebracht hoeveel ruimte nodig is om de werkprocessen in de nieuwe centrale goed te faciliteren. Daaruit kwam naar voren dat meer ruimte nodig is dan opgenomen in het oorspronkelijke programma van eisen. Voorstel is om nu uit te gaan van NEN-EN-ISO 11064

Ergonomisch ontwerp van controlecentra.

Dit onderzoek heeft onder andere geleid tot

de hiernaast afgebeelde impressie van de bedienzaal. Daarnaast is advies ingewonnen met betrekking tot de bouwkosten en de berekening daarvan. Hiervoor genoemde punten leiden tot actualisatie van het Programma van Eisen. Daarom vragen wij u middels dit besluit € 1,5 mln. extra toe te wijzen aan het project. Deze extra € 1,5 mln. is beschikbaar in de beheer en onderhoudsbegroting. Deze ruimte in de beheer en onderhoudsbegroting is ontstaan doordat

Afbeelding: impressie bedienzaal

rekening was gehouden met kapitaallasten voor de afschrijving van de grond, maar conform de nota IWA hoeft op grond niet te worden afgeschreven.

Tot en met 2020 is € 2,65 mln. besteed (waarvan € 150.000 voor techniek en € 2,5 mln. voor huisvesting en grond).

Om na het uitvoeringsbesluit aan de slag te kunnen met de ontwerpwerkzaamheden loopt nu een aanbesteding voor de inhuur van het ingenieursbureau. Bij deze aanbesteding is het voorbehoud gemaakt van het nog te nemen uitvoeringsbesluit. Eerder is al een architect ingehuurd. De uitvoering van de opdracht aan de architect is aangehouden mede in afwachting van uitvoeringsbesluit.

De beheer- en onderhoudslasten van het gebouw en de (uitbreiding van) de techniek worden opgevangen binnen de huidige beschikbare middelen in de beheer en onderhoudsbegroting.

2.7 Juridische aspecten

Voor de realisatie van de Slimme Centrale zal een privaatrechtelijke anterieure overeenkomst² met de gemeente Delft worden gesloten. Voorafgaand aan het sluiten van deze overeenkomst worden een aantal uitgangspunten vastgelegd in een GS-brief aan het college van B en W.

2.8 Personele aspecten

Indien u instemt met dit uitvoeringsbesluit zullen de bedienaren van de verouderde bediencentrales in Leiden en Leidschendam en de medewerkers van de IC-desk over een aantal jaren gaan verhuizen naar de Slimme Centrale. Het samenvoegen van de verschillende functies in één gebouw bevordert de onderlinge samenwerking, afstemming en doorontwikkeling. Tevens is het de bedoeling dat er in de Slimme Centrale nieuwe systemen worden toegepast. De (door)ontwikkeling van systemen en de functionele inrichting van het gebouw vinden plaats in werkgroepen van bedienaren en technische adviseurs. De objectbedienaren volgen daarnaast een intensief opleidings-, trainings- en oefentraject, ook omdat de functie van vroeger, een brugwachter op één specifieke brug, niet meer te vergelijken is met de objectbedienaar die nu vanuit een bediencentrale of sluiscomplex werkt. Hierover hebben wij u middels een brief dd. 2 maart 2021 m.b.t. Ontwikkelingen bediening van bruggen en sluisen (PZH-2021-767122942) geïnformeerd.

Bij de voorbereiding en realisatie van de nieuwe centrale wordt daarnaast nauw samengewerkt met de betrokken provinciale specialisten op het gebied van grondzaken, beheer van gebouwen (FJZ) en automatisering (I&A).

² Een anterieure overeenkomst heeft tot doel het vastleggen van afspraken met de gemeente over het ontwikkelen (bebouwen) van een bepaald perceel.

3. Proces

3.1 Fase van het beleidsproces

Momenteel bevindt de realisatie van de nieuwe centrale zich in de voorbereidingsfase. Na het uitvoeringsbesluit start de uitvoeringsfase en gaan de voorbereidingen starten voor de daadwerkelijke realisatie in 2023-2024.

3.2 De rol van externe partijen en participatie

De 4 grootste externe belanghebbenden zijn de gemeente Delft, de twee bedrijven naast het perceel en de Bedrijvenkring Schieoevers (BKS). Zij werden en worden periodiek geïnformeerd. Bestuurlijke afstemming verloopt via Bestuurlijk overleg (BO) Schieoevers en de afstemming op ambtelijk niveau via Projectteam Slimme Centrale en projectgroep Schieoevers.

Voor wat betreft de communicatie over de Slimme Centrale richting Gemeenteraad, BKS en omwonenden/omliggende bedrijven trekken gemeente en provincie samen op. Afgesproken is om het moment van het Uitvoeringsbesluit van de provincie te combineren met de communicatie richting de Gemeenteraad van Delft.

Zodra de planning van de werkzaamheden meer in detail bekend is, maken we een gericht communicatie- en participatieplan voor de fase rondom de bouw van de nieuwe centrale. Hierbij is het belangrijk dat we op locatie inzichtelijk maken wat er gaat gebeuren en wanneer, en dat we de directe omgeving informeren over de werkzaamheden. We stemmen dit plan af op de omgeving waar de centrale komt te staan. Een locatie op een industrieterrein vraagt om een andere communicatie dan een locatie in een woongebied. We zetten onder andere de volgende middelen in:

- Webpagina/Social media;
- Nieuwsberichten;
- "Bewoners"brieven;
- Bouwborden of bedrukte schermen rondom de werkzaamheden;
- Daarnaast blijven we in gesprek met de omliggende bedrijven.

3.3 Overige bestuurlijke afspraken: aansluiting bij ambities Schieoevers

Impressies uit ontwikkelplan Schieoevers-Noord (gemeente Delft)

Na de aankoop van het perceel is de voorbereiding van de realisatie even gestagneerd. Er waren aanvullende afspraken met de gemeente Delft nodig, omdat de aangekochte locatie in het plangebied Schieoevers Noord ligt. Dit gebied wordt in de loop van de tijd getransformeerd van een bedrijventerrein naar een modern duurzaam werk-/woongebied met een hoge dichtheid en een parkzone langs de Schie. Het huidige bestemmingsplan, waarbinnen het perceel van de Slimme Centrale ligt, is 10 jaar 'bevroren' om tegemoet te komen aan de belangen van de zittende bedrijven.

De gemeente en de provincie willen vooruitlopend op deze transformatie, passend binnen het huidige bestemmingsplan op het perceel van de Slimme Centrale, waar mogelijk al invulling geven aan de gezamenlijke ambities voor Schieoevers Noord. De Slimme Centrale biedt de mogelijkheid om invulling te geven aan de toekomstige ambities voor Schieoevers-Noord. In verband met de aansluiting bij gezamenlijke ambities voor Schieoevers Noord worden daarom onder andere afspraken vastgelegd met betrekking tot:

- het aantal lagen: een permanent drie-laags gebouw. Dit past binnen het vigerende bestemmingsplan en komt tegemoet aan de toekomstvisie met een hoge dichtheid.
- ruimte voor groen. Er wordt ruimte gereserveerd i.v.m. een later nog te realiseren stadspark. Nadere afspraken over de aanleg, het beheer en de eventuele overdracht van deze grond worden nog gemaakt.
- de aanvullende duurzaamheidsambities (bovenop energieneutraal).
- Hogere Milieu Categorie (HMC): op het perceel van de Slimme Centrale rust de bestemming van HMC. Hier valt de Slimme Centrale niet onder. De Slimme Centrale past wel binnen de toekomstvisie voor de Schieoevers. De compensatieplicht voor de Slimme Centrale in relatie tot het huidige bestemmingsplan is reeds geregeld via het overstijgende "WoonWerkAkkoord" Haaglanden waarin hierover afspraken gemaakt. Wel moet de provincie een omgevingsvergunning aanvragen.
- stedenbouwkundige randvoorwaarden.

Deze afspraken dienen te zijner tijd als uitgangspunt voor de nog te sluiten anterieure overeenkomst tussen de provincie en de gemeente.

4. Procedure

4.1 Eerdere besluitvorming

Via het Kaderbesluit Infrastructuur 2020 is € 4 mln. investeringsmiddelen beschikbaar gesteld voor de Slimme Centrale. De totale begroting van de Slimme Centrale is opgenomen in het Programma Zuid-Hollandse Infrastructuur (PZI). Deze wordt jaarlijks aan u voorgelegd bij de behandeling van de begroting.

4.2 Vervolgproces

Nadat het Uitvoeringsbesluit Slimme Centrale is vastgesteld, wordt:

- Door de architect een definitief ontwerp van de nieuwe centrale gemaakt in samenwerking een nog in te huren ingenieursbureau en aannemer.
- De procedure opgestart voor het verkrijgen van de omgevingsvergunning (i.v.m. het bestemmingsplan) vanaf Q1 2022.
- Na het verkrijgen van de omgevingsvergunning, de realisatie gestart, naar verwachting vanaf medio 2023.
- De oplevering van de nieuwe centrale voorzien voor eind 2024 - begin 2025.

4.3 Verdere formele besluitmomenten

Met het nemen van het Uitvoeringsbesluit leggen Provinciale Staten de verantwoording voor de realisatie neer bij Gedeputeerde Staten.

Ontwerp-Besluit

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 20 april 2021, met het besluitnummer PZH-2021-773689739;

Gelet op Artikel 143, lid 2 van de Provinciewet;

Gelet op Artikel 2.2.1 Regeling projecten Zuid-Holland;

Besluiten:

1. In te stemmen met de start van de uitvoeringsfase van de Slimme Centrale.
2. In te stemmen met duurzaamheidspakket 1 het "circulair en omgevingsbewust innovatiepaviljoen".
3. In te stemmen met het ophogen van het budget van de slimme centrale met € 1,5 mln. afkomstig uit vrijgevallen kapitaallasten voor de afschrijving op de grond.
4. Het totale budget van € 14,8 mln. vrij te geven voor de realisatie van de Slimme Centrale.

Den Haag, 14 juli 2021

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

griffier,

voorzitter,

drs. E.W.K. Meurs

drs. J. Smit

Bijlagen:

Den Haag, 20 april 2021

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,

voorzitter,

--

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit